

Милош Парента (Ислам Латински, Задар, 22. јануар 1867. - Београд, 28. јануар 1943.), ректор богословије, писац.

Рођен од мајке Јоке и оца Андрије, трговца. У Задру је стекао основно образовање а становао је код владике Милаша. Родитељи су му рано умрли. Класичну талијанску гимназију завширио је 1884. године с највишом оцјеном, такођер у Задру. Те исте године уписује се у задарску Православну богословију и завшава је 1888. године. Образовање наставља у Бечу, гдје струдира на протестантско-геолошком факултету (1888-1890) и дипломира (1890). Двије године признате су му на томе факултету због завршене богословије. Тада је у Бечу паралелно студирао филозофију и славистику, али ова два факултета није завширио, јер му је истекао рок за стипендију, те је остао без материјалних средстава. Из Беча стиже у Београд и подноси молбу за упис у Велику школу, али ни ту не добија стипендију, па се враћа у Далмацију. Оженио се. Због тога што је био у Београду, аустријске власти га по казни конфинирају на село, гдје остаје 10 година.

Одлично је владао талијанским, старогрчки, латинским, њемачким, руским и француским језиком. Рукоположио га је (1891), епископ далматинско-истарски [Стефан Кнежевић](#)

. Исте године најприје службује у

[Полачи](#)

па

[Бискупији](#)

(1893-1897). Затим је до 1905. суплент професора Богословије у Задру. Али власти га поново враћају у село, најприје

[Голубић](#)

па

[Кашић](#)

, јер им је због веза с Београдом непоуздан. Четири године касније (1907), постаје професор Богословије у Задру. Ту је до 1918. предавао Апологетику и Догматику и на класичној талијанској гимназији талијански језик. Године 1918. епископ Димитрије Бранковић рукополаже га за протојереја-ставрофора. Те године Италија је припојила Далмацију, ухапсила Паренту и више од годину дана држала га у затвору Ноцера Умбра у Италији. У Задар се вратио 1920. Одмах се укључује у демонстрације против талијанске окупације Далмације. У тим демонстрацијама, а и другим пригодбама, истицао је своју српску опредјељеност, те је због тога био нападан и од хрватских шовиниста. Активно је учествовао у борбама против конкорданта, одлази у Сремске Карловце, гдје добива мјесто професора на Богословији. Годину дана касније (1923) изабран је за ректора те Богословије. Пензионисан је 1928. године.

Године 1922. (28. маја), *Гласник*, лист Српске православне цркве, објавио је његов чланак под насловом *Богословија на приморији*, у којем говори о историјском и актуелном значењу богословије у Далмацији. „Управо у ослобођеном и препорођеном Сплиту треба да се подигне Богословски завод, светионик православља и Српства пред морском пучином... У Сплиту је започело пролатињавање једног дела нашег народа; из Солита треба да пође покрет духовног ослобођења и понорођавања.“

Од његових писаних радова објављени су му слиједећи *Учење католичанске Православне цркве од Владимира Гете* (Задар 1886 - превод с француског), *Жртва новог завјета* (Задар 1897), *Има ли душе - је ли душа бесмртна* (1905), *Катихета* (Сарајево 1906), *Апологетика*. Издао је *Скрипта из Омилитике*. Био је више година уредник *Патријаршијског гласника* и сарадник у *Српском Сиону*. У рукопису му је остало највеће дјело *Моралка*. Био је веома активан и послије пензионисања. Вршио је црквену службу и држао предавања на јавним трибинама. Умро је веома потиштен након стријељања његовог сина Ненада, народног хероја.

Референце

1. 1.^ Јован Радојчић, *Срби западно од Дунава и Дрине – биографије* (3. том, стр. 61-62); Нови Сад: Прометеј (2009), ISBN 978-86-515-0317-0

